

UMEÅ UNIVERSITET

EKONOMISTYRREGLER

Typ av dokument:	Regel
Datum:	2022-04-20
Dnr:	FS 1.1-611-22
Beslutad av:	Universitetsstyrelsen
Giltighetstid:	2022-04-22 och till vidare
Område:	Styrning, ekonomi, planering och resursfördelning
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Ekonomistyrregler vid Umeå universitet (FS 1.1-2514-18) beslutad av universitetsstyrelsen 2019-02-20

UMEÅ UNIVERSITET

Innehållsförteckning

1.	Beskrivning.....	2
2.	Bakgrund	2
3.	Regler.....	2
3.1.	Huvudprinciper	2
3.2.	Ansvar och befogenheter	3
3.3.	Budget	3
3.4.	Ekonomisk uppföljning och prognos	4
3.5.	Bokslut	4

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

Ekonomistyrreglerna tydliggör huvudprinciper för ekonomistyrning inom Umeå universitet, samt ansvar och befogenheter för universitetets chefer gällande ekonomi. I ekonomistyrreglerna anges även vad som ingår i ansvaret för budget, ekonomisk uppföljning och prognos, samt vid bokslut.

2. Bakgrund

Ekonomistyrregler vid Umeå universitet infördes och fastställdes av universitetsstyrelsen år 2007 och har därefter reviderats år 2012, 2015 respektive 2019. Syftet med ekonomistyrreglerna är att tydliggöra ansvar och befogenheter gällande ekonomi samt bidra till förbättrad ekonomistyrning.

I reglerna används begreppet *Ansvarig chef*, vilket motsvarar chef för en fakultet (dekan), institution (prefekt), arbetsenhet (föreståndare), centrum (föreståndare), Internrevisionen (internrevisionschef), Universitetsbiblioteket (överbibliotekarie), Lärarhögskolan (föreståndare), Universitetsförvaltningen (universitetsdirektör), förvaltningsenhet (enhetschef), avdelning (avdelningschef) eller kansli (kanslichef). I reglerna används även begreppet *institution*, vilket motsvarar respektive organisationsenhet enligt ovan.

En bedömning av perspektiv har genomförts. De perspektiv som främst ingår i följande regler är arbetsmiljöperspektivet, samverkansperspektivet, studentperspektivetsamt hållbarhetsperspektivet. Tillgänglighets- och internationella perspektiv ingår i ekonomihantering inom universitetet, men bedöms inte ha påverkan på detta dokument. Styrdokumentet kan i förlängningen få påverkan på jämställdheten. Det är därför viktigt att jämställdhetsperspektivet alltid tas i beaktning vid ekonomistyrning på samtliga nivåer vid Umeå universitet.

Detta styrdokument ska finnas översatt till engelska då det är av större principiell vikt och har stor betydelse för anställda eller studenter.

3. Regler

3.1. Huvudprinciper

Ekonomistyrning inom Umeå universitet baseras i huvudsak på fyra principer:

- **Lagar och förordningar** (Riksdagens fastställda lagar och regeringens förordningar)
- **Mål** (Universitetsstyrelsens fastställda ekonomiska mål)
- **Resurser** (De resurser från anslag, bidrag, uppdrag m.m. som finns tillgängliga)
- **God resursanvändning:** (Med god resursanvändning innebär såväl att medlen används i så hög grad som möjligt till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet som att medel används effektivt.)

Universitetet ska i så hög grad som möjligt årligen nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet.

UMEÅ UNIVERSITET

Umeå universitet har ett mål att det samlade myndighetskapitalet ska ligga inom ett visst procentintervall av årets kostnader per verksamhetsgren. Nivån för detta anges i universitetets anvisningar för budget samt i universitetets fastställda budget för en treårsperiod.

3.2. Ansvar och befogenheter

Enligt *Arbetsordning för Umeå universitet* svarar rektor under universitetsstyrelsen för alla andra frågor än de som ankommer på styrelsen att besluta om enligt lag och förordning eller universitetsstyrelsens beslut. Rektor kan i sin tur delegera beslutanderätt i vissa frågor. Sådana delegationer framgår av *Rektors besluts- och delegationsordning*.

I *Regel för chefens ansvar och behörighet att förfoga över myndighetens medel* anges att myndigheten enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter är skyldig att besluta vilka anställda som får förfoga över myndighetens medel. Behörigheten ska fastställas i delegationsordning och en förteckning över de personer som har denna rätt upprättas av Ekonomienheten och uppdateras kontinuerligt.

Vid Umeå universitet är varje institution en ekonomisk resultatenhet för vilken ansvarig chef är ekonomiskt ansvarig. Det ekonomiska ansvaret gäller samtliga intäkter och kostnader, oavsett finansieringsform. Ansvarig chef har därmed ett överordnat ekonomiskt ansvar för all verksamhet finansierad via anslag, avgifter/andra ersättningar och bidrag, vilket innebär att projektansvarig för intern- och/eller externfinansierad verksamhet i dessa fall har ett underordnat ekonomiskt ansvar.

Ansvarig chef ansvarar för att årligen nyttja tillgängliga resurser samt även för att undvika att situationer med ett negativt, alternativt ett för stort positivt, myndighetskapital uppstår.

Ansvarig chef ansvarar för att verksamheten följer universitetets interna ekonomiadministrativa bestämmelser i enlighet med gällande anvisningar, samt beslutad besluts- och delegationsordning för Umeå universitet.

Ansvarig chef har överordnad chef som stöd i sitt ansvar gällande frågor avseende regelefterlevnad och andra bestämmelser vid Umeå universitet. Överordnad nivå är alltid skyldig att vidta åtgärder om inte underliggande chefsnivå genomför åtgärder vid återkommande eller allvarliga regelöverträdelser.

Ansvar för institutionens ekonomi innebär krav på planering respektive uppföljning.

3.3. Budget

Ansvarig chef ansvarar för att årligen upprätta förslag till budget för institutionens samtliga intäkter och kostnader för nästkommande år, samt ekonomiska planeringsförutsättningar för de efterföljande två åren. Innehållet i budgeten ska koordineras med innehållet i verksamhetsplanen i syfte att ge ekonomiska förutsättningar att genomföra planerad verksamhet.

Budgeten ska anpassas utifrån rådande ekonomisk situation vid den enskilda institutionen och användas som ett styrverktyg för att uppnå både ekonomiska mål och verksamhetsmål vid institutionen. Budgeten ska baseras på tillgänglig information inför kommande år och på historik, samt vara realistisk att nå det aktuella året. I de fall myndighetskapitalet överstiger fastställda målnivåer, bör en negativ budget upprättas. I de fall institutionen har ett negativt

UMEÅ UNIVERSITET

myndighetskapital, bör en positiv budget upprättas. I årliga kommentarer till budget bör institutioner analysera sitt myndighetskapital och det bör anges vilka planer som finns för användning av myndighetskapital.

Beslut om budget fattas efter dialog med närmast överordnad nivå.. Vid konflikt mellan mål och medel avgör medlen, d.v.s. ekonomin sätter gräns för måluppfyllelsen. Detta innebär bland annat att ekonomiska avvikelser ska klaras inom den egna institutionen.

Budget ska fastställas i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning och berörda vidaredelegationer, samt efter samverkan enligt gällande samverkansavtal och *Regler för studentinflytande vid Umeå universitet*.

Budgeten ska följa universitetets anvisningar och fastställas senast det datum som anges i anvisningarna.

3.4. Ekonomisk uppföljning och prognos

Ansvarig chef är skyldig att följa upp ekonomin inom den berörda institutionen vid fastställda prognostillfällen, som för närvarande sker tertialvis, samt även ansvarig för att det inte uppstår stora obalanser i det ekonomiska resultatet mellan verksamhetsgrenarna.

Uppföljningen ska göras mot årets budget och avse hela institutionens ekonomi, d.v.s. samtliga intäkter och kostnader. Uppföljningen ska innehålla en prognos över årets samtliga kostnader, intäkter och ekonomiskt resultat. I det fall en institution prognostiserar en betydande avvikelse jämfört med budget, ska ansvarig chef omedelbart förklara avvikelsen och vidta åtgärder, såvida det inte är uppenbart att avvikelsen kan hanteras utan åtgärder. Detta gäller både vid prognostiserade överskott respektive prognostiserade underskott. Reglering av överskott är viktigt utifrån universitetets målsättning att universitetet i så hög grad som möjligt årligen ska nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet.

Ekonomisk uppföljning och prognos ska i övrigt följa framtagna anvisningar och rapporteras till närmast överordnad nivå.

Ansvarig chef ska särskilt följa upp externfinansierad verksamhet så att inte otillbörligt stora överskott eller underskott uppstår. Om överskott uppstår i externfinansierad verksamhet efter projekttidens slut, ska ansvarig chef besluta om användning av dessa medel utifrån de villkor som finansiär angivit. Ansvarig chef ska i samråd med ansvarig projektledare ansvara för att externfinansierad verksamhet bedrivs i enlighet med universitetets regler och finansiärens villkor.

3.5. Bokslut

Ansvarig chef ansvarar för att årligen upprätta ett bokslut för institutionens samtliga intäkter och kostnader. Bokslut ska fastställas i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning och berörda vidaredelegationer. Bokslut ska följa anvisningar från överordnad nivå och fastställas senast det datum som anges i anvisningarna.